SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2025/26:4145

av Helena Lindahl m.fl. (C)

med anledning av prop. 2025/26:242 Ett tydligt regelverk för aktivt skogsbruk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med ett sammanhållet paket med produktionshöjande åtgärder för svenskt skogsbruk och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska redogöra för vilka principer och skogsbruksåtgärder som i framtiden ska kräva samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I proposition 2025/26:242 Ett tydligt regelverk för ett aktivt skogsbruk lägger regeringen fram ett antal förslag som syftar till att förenkla för Sveriges skogsägare. Regeringen föreslår bl.a.

- att kopplingen i förordningen om anmälan för samråd mellan en avverknings-anmälan enligt skogsvårdslagen och en anmälan för samråd enligt miljöbalken bör tas bort
- att markägarens kostnad för att skaffa den kunskap som behövs ska begränsas och sättas i relation till fastighetens värde
- att Skogsstyrelsens beslut enligt skogsvårdslagen ska överklagas till mark- och miljödomstol i stället för till förvaltningsdomstol
- att fristen för ideella miljöorganisationer att överklaga beslut om skogsbruk eller skogsbruksåtgärder ska räknas från den dag då beslutet meddelades
- att Skogsstyrelsen ges partsställning när miljöorganisationer överklagar myndighetens beslut.

Samtliga dessa förslag ligger i linje med Centerpartiets politik och är i grunden efterlängtade förslag.

Förslagen härstammar från skogsutredningens delbetänkande (SOU 2024:91), som var en gedigen utredning med uppdrag att föreslå åtgärder för att stärka äganderätten och främja ett aktivt och hållbart skogsbruk. För Centerpartiet är ett aktivt skogsbruk avgörande för Sveriges ekonomi, klimatomställningen och en levande landsbygd. Förenklade och förutsägbara regler är därför en grundpelare i Centerpartiets skogspolitik.

Trots det är Centerpartiet kritiska till att propositionen är otillräcklig och att regeringen inte har prioriterat skogsfrågorna så mycket som den borde under innevarande mandatperiod. Inte minst det sena tillsättandet av skogsutredningen har lett till att regeringen inte har kunnat ta tillvara skogsutredningens alla bra förslag och bedömningar på ett tillfredsställande och sammanhållet sätt. Mest slående är att regeringen endast hunnit med att behandla en bråkdel av utredningens bedömningar och förslag från slutbetänkandet (SOU 2025:93). Dessa ska i stället i stor utsträckning beredas vidare, vilket får till följd att centrala förslag för att öka produktionen och klimatnyttan skjuts på en oviss framtid. Detta gäller bl.a. förslag om att införa ett bredare mått för skogens samlade klimatnytta, en förändrad syn på naturvårdsavsättningar och miljöhänsyn, inklusive skydd för fåglar, lösningsförslag för miljökvalitetsmålet Levande skogar, ett nytt nationellt forskningsprogram om skogsskötsel m.m.

Centerpartiet hade överlag förväntat sig att propositionen skulle innehålla ett mer sammanhållet paket av produktionshöjande åtgärder från slutbetänkandet som kombinerar rådgivning, investeringar och modern skogsskötsel. I stället får skogsägarna vänta, och svenskt skogsbruk lämnas utan de verktyg som behövs för att möta samhällets krav på minskat gas- och oljeberoende. Ska Sverige klara av att ersätta fossilbaserade drivmedel och material med förnybara och inhemskt producerade alternativ så måste vi också vara beredda att öka den hållbara tillväxten och uttaget från våra skogar. Regeringen bör därför skyndsamt återkomma med ett sammanhållet paket av produktionshöjande åtgärder för svenskt skogsbruk.

Ett flagrant exempel på att regeringen inte prioriterat skogsfrågorna är hanteringen av den förändrade samrådsplikten. Att ta bort kopplingen mellan en avverkningsanmälan och en anmälan för samråd är i grunden en reform som Centerpartiet kan sympatisera med eftersom den har potential att minska onödig byråkrati. Men regeringens genomförande framstår som ett hafsverk som riskerar att skapa stor osäkerhet för landets skogsägare.

Regeringen föreslår att ändringen ska genomföras först när det finns regelverk och myndighetsvägledning på plats som förtydligar vilka åtgärder som framöver ska omfattas av krav på samråd enligt miljöbalken. När den förordningen och vägledningen har arbetats fram framgår däremot inte, så i praktiken är det ingen som vet när reformen kommer att träda i kraft. Ännu mindre kan någon svara på vilka konsekvenserna blir av reformen i och med att regeringen inte kan redogöra för vilka skogsbruksåtgärder som i framtiden faktiskt ska kräva ett samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Man överlämnar helt till Skogsstyrelsen att ta fram nya allmänna råd, men utan att ge några politiska riktlinjer.

Detta är enligt Centerpartiet ett oacceptabelt sätt att hantera lagstiftning som direkt påverkar enskildas äganderätt och rättssäkerhet. Flera remissinstanser, däribland Skogsstyrelsen själva, har pekat på risken för ökad otydlighet. Utan en tydlig lista eller vägledning från regeringen lämnas skogsägaren i ett rättsligt vakuum, med risken att

antingen anmäla för mycket i onödan eller, ännu värre, omedvetet bryta mot lagen. Detta är motsatsen till ett tydligt och förutsägbart regelverk. Regeringen bör därför snarast redogöra för vilka principer och vilka typer av åtgärder som i framtiden ska utlösa samrådsplikten så att det går att ta ställning till hela förslaget. Allt annat är ett ansvarslöst och rättsosäkert förfarande.

Helena Lindahl (C)

Stina Larsson (C) *Rickard Nordin (C)*

Anders Karlsson (C)